

Dr.Hathaitip Tumviriyakul
Family Physician of Hatyai Hospital,
Msc. Epidemiology LSHTM,UK

R2R CLINIC :

ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้บ่อย

เป็นเปิดแล้วจะบิน ...

เป็นคนหูหนวกแล้วจะเล่นไวโอลิน...

เป็นคนทำงานแล้วจะทำ R2R !

...

Close your eye ... You will see .

R2R is a visible thing !

4

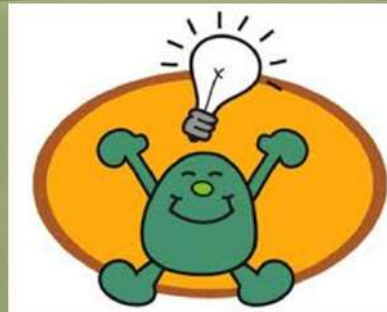

3

กรณีศึกษา: ท้องอืดหลังส่องกล้องทางเดินอาหาร

Colonoscope

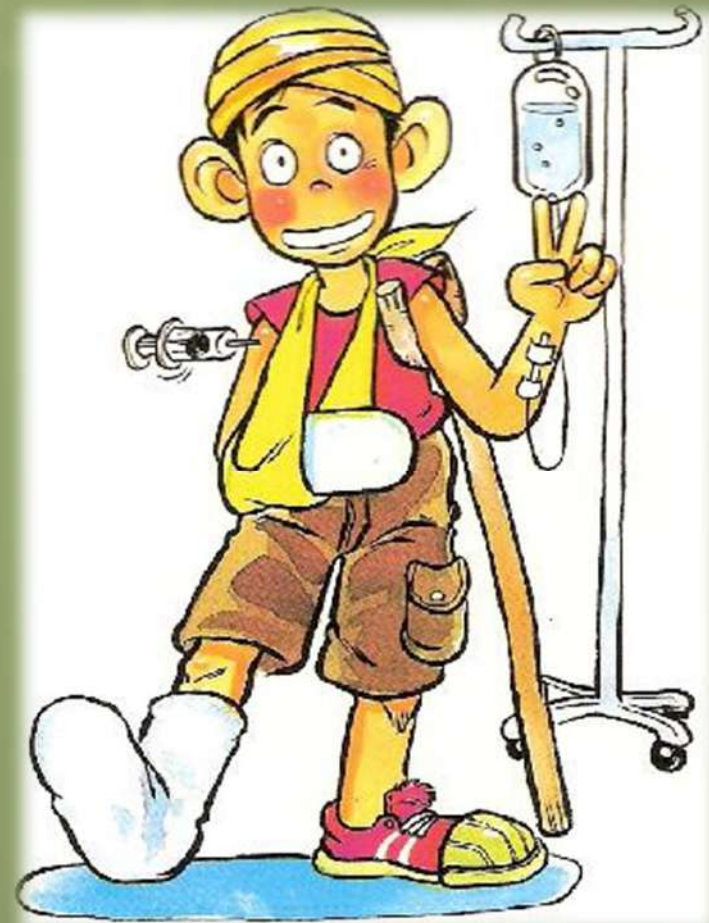
รูปแบบงานวิจัยเชิงปริมาณที่รู้จัก ?

Cross sectional study

Case control study

Cohort study

Intervention study

ออกแบบวิจัยแบบใดเหมาะสม

ก. สังเกตการณ์

ข. ทดลอง

ระเบียบวิธีวิจัยพื้นฐาน

แบ่งตามวิธีทำ

งานวิจัยเชิงปริมาณ

Observational
ไม่ได้ทดลอง

Intervention
การทดลอง

เฝ้าดู

ใส่ กิจกรรมบางอย่างลงไป ทดลอง

แบ่งตามวิธีวิเคราะห์ / รายงาน

พรรณนา
Descriptive study

ไม่ได้เปรียบเทียบกับใคร

เปรียบเทียบ
Analytic study

มีการเปรียบเทียบกับอีกกลุ่ม
หรือหาความสัมพันธ์

รูปแบบวิธีวิจัย

Observational
(สังเกตการณ์)

Experimental
(ทดลอง)

พรรณนา
Descriptive

ตัดขวาง
Cross-sectional

ทดลองในชุมชน
Community Trial

Case report

Case series

วิจัยติดตาม
Cohort

ทดลองทางคลินิก
Clinical Trial

วิเคราะห์
Analytic

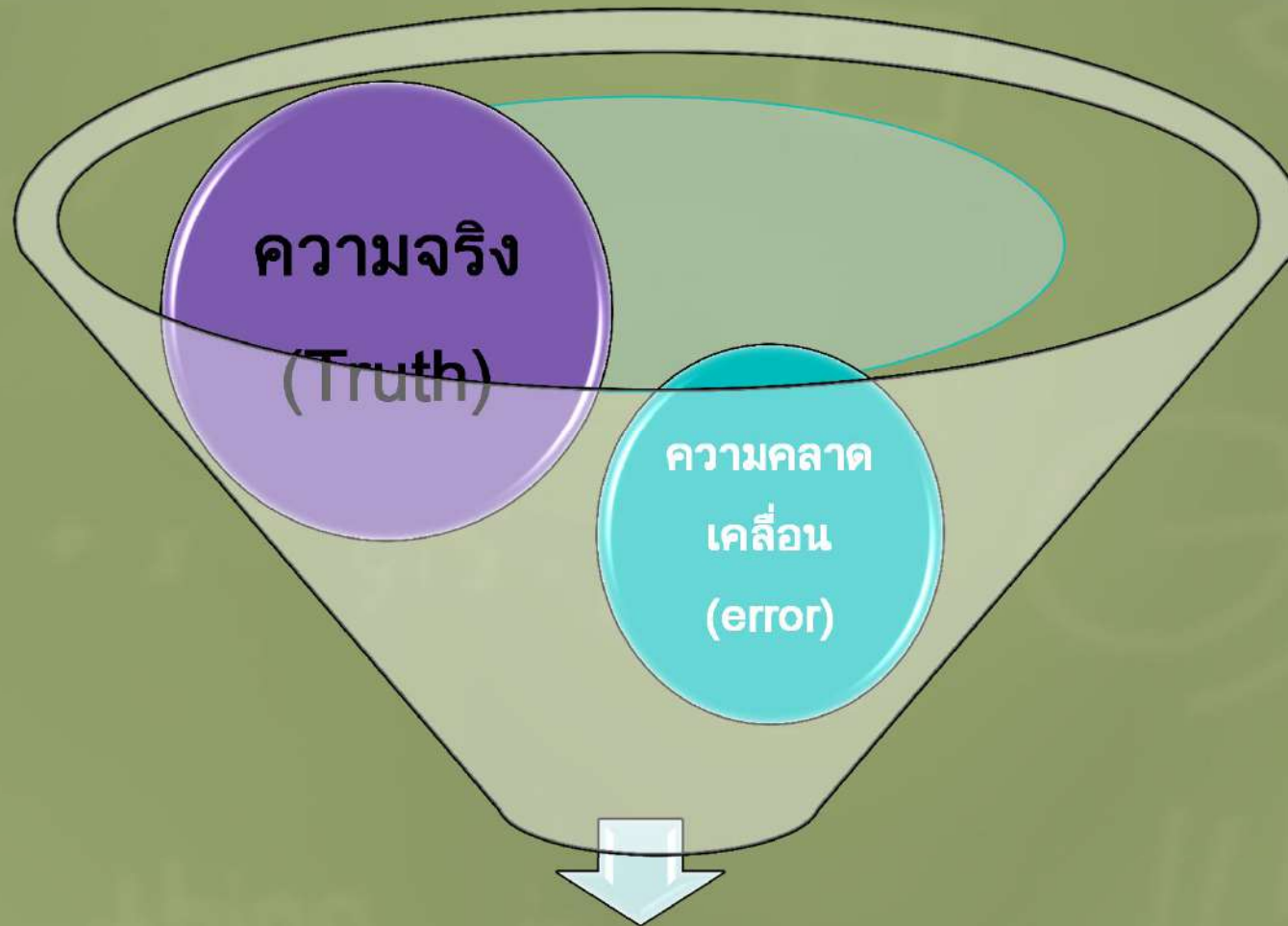
Case -Control

คำถามวิจัย : การให้น้ำขิงในผู้ป่วยหลังทำ Colonoscopy ช่วยลดอาการท้องอืดได้หรือไม่

ผลวิจัยเปลี่ยนแปลงการดูแลผู้ป่วยหรือไม่

ระเบียบ วิจัย

ความคลาด

เคลื่อน Error

อคติ

(Bias)

Systematic error

เชิงระบบ

บังเอิญ

(Chance)

Random error

แบบสุ่ม

สถิติ

ออกแบบวิจัย (ก่อนและหลังในประชากรคนละกลุ่ม)

R2R กันเถอะ

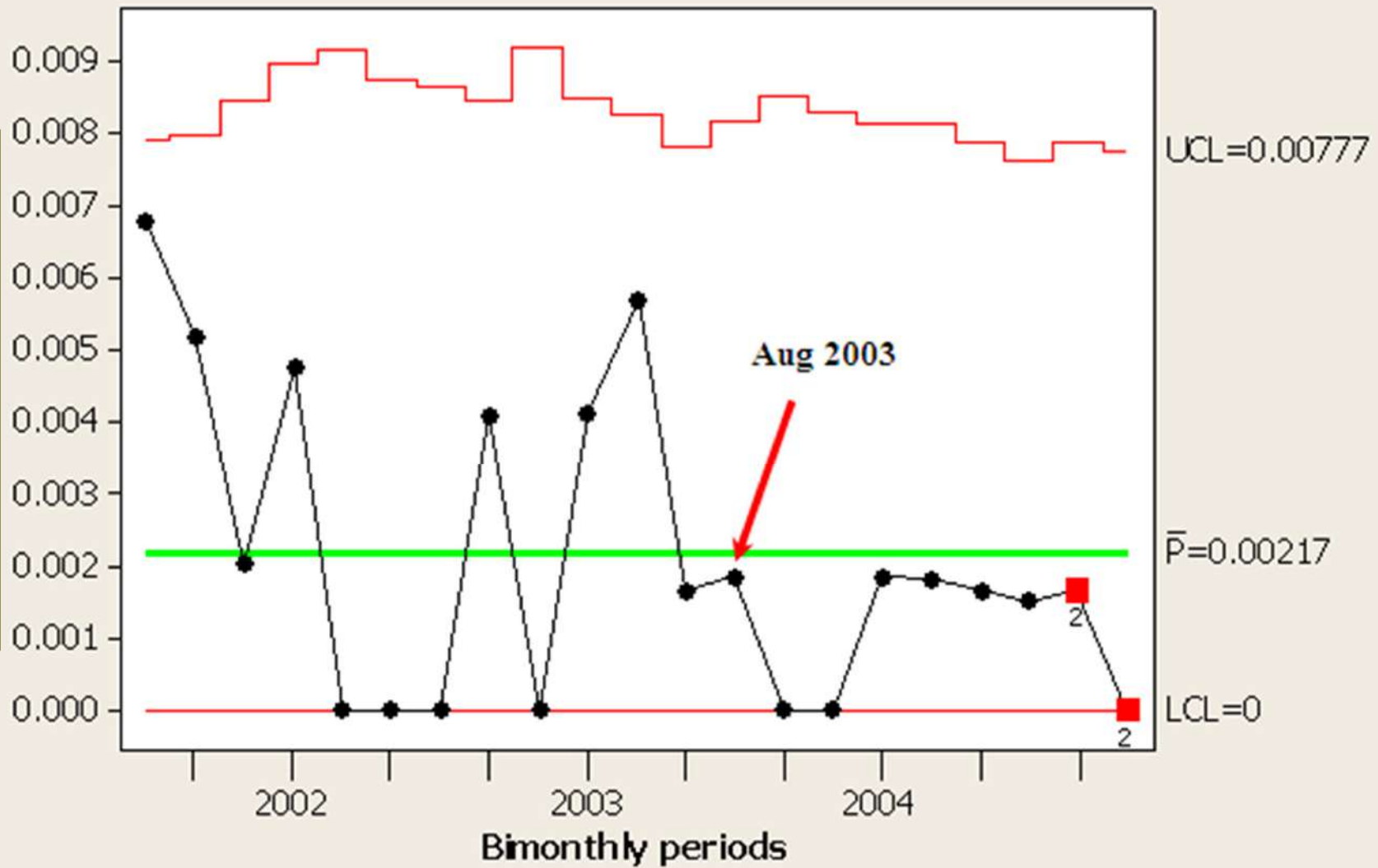
ข้อจำกัด
ต่างเวลา ต่าง
บุคคล การ
รักษาเสริมอื่นๆ
ปัจจัยรบกวน
อื่นๆ

2 เดือนต่อมา

ข้อดี
ไม่มีปัญหา
จริยธรรม ง่าย
ไม่แพง เร็ว

อุบัติเหตุทางอากาศ

Tests performed with unequal sample sizes

ออกแบบวิจัย (ก่อนหลังในประชากรกลุ่มเดียวกัน)

ข้อจำกัด

ไม่มีกลุ่มควบคุม
เปรียบเทียบก่อนและ
หลัง อาจเกิดอคติ
ต่อไปนี้

- จริงๆแล้วหาย
เอง
- Placebo effect
- Co-
intervention
- วัดหลายๆครั้ง
อาจจะลดลง

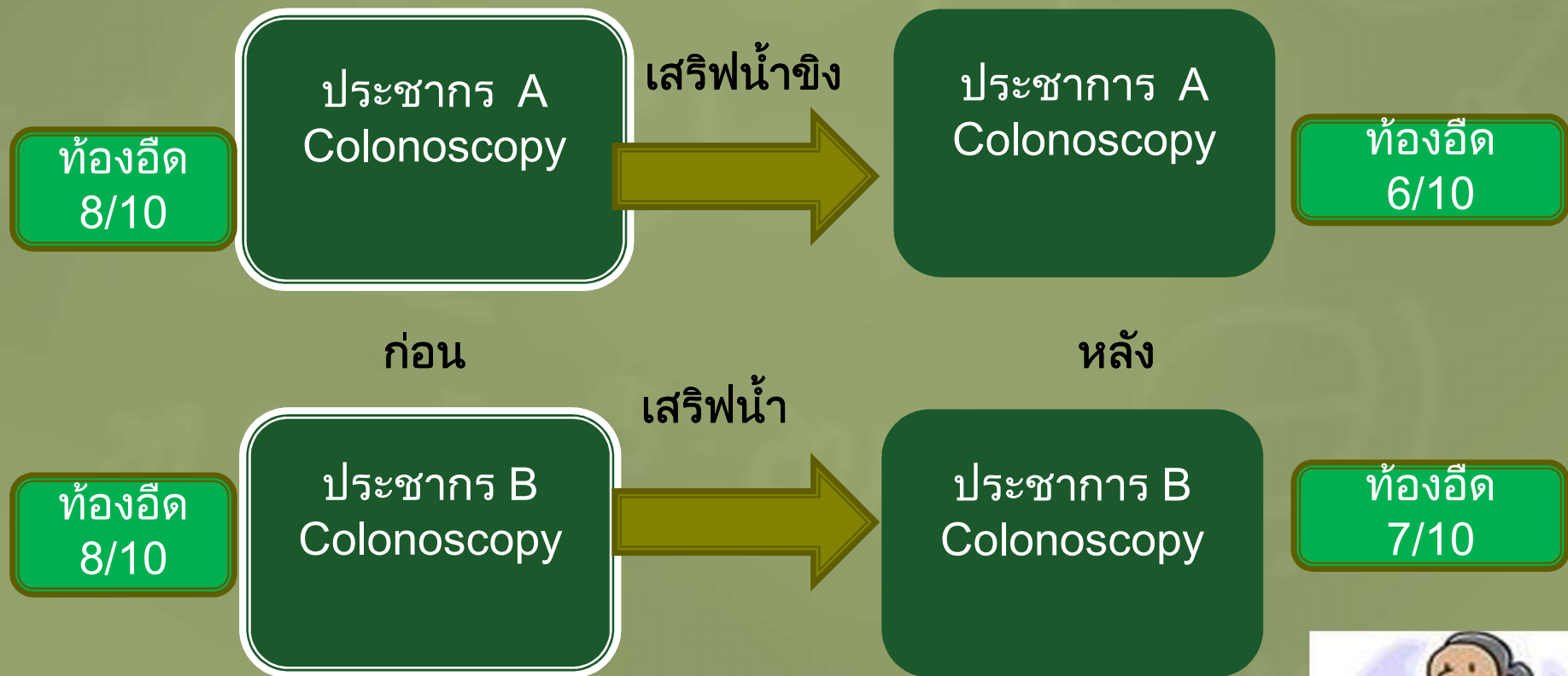

ข้อดี

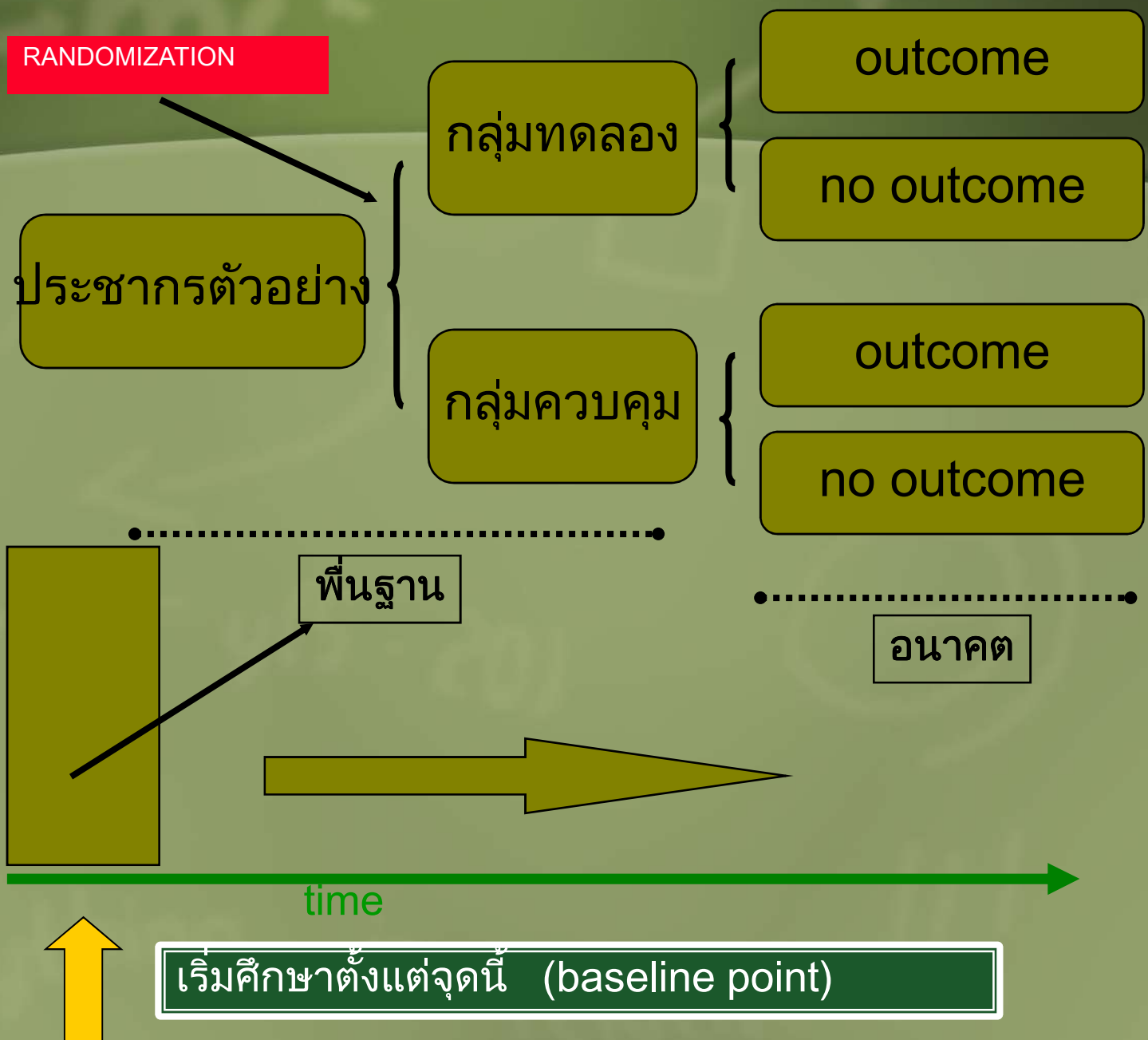
ไม่มีปัญหาจริยธรรม
วิจัย
ง่าย, ไม่แพง, เร็ว
ใช้ประชากรน้อย
ไม่มีความแตกต่างทาง
ชีววิทยาเพราะทดสอบ
ในคนเดียวกัน

ออกแบบวิจัย (ก่อนหลังในประชากรกลุ่มเดียวกัน และมีประชากรกลุ่มควบคุม)

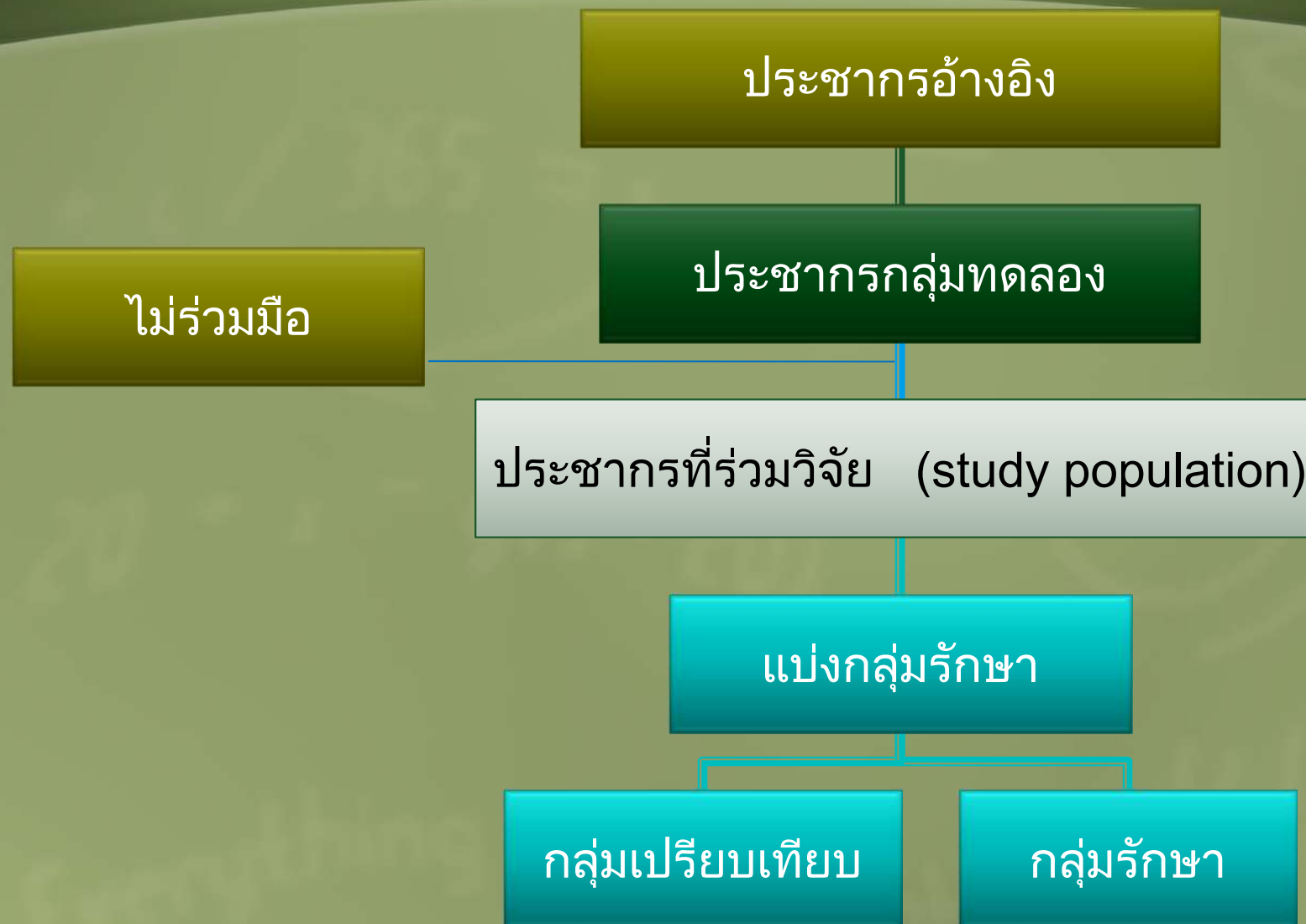

Experimental Design

การคัดเลือกประชากรเข้ามาในงานวิจัย

RCT

Loss to F/U

แก้ไข

วิเคราะห์ยึดกลุ่มที่ตั้งใจรักษาแต่แรก)

(Intention to treat analysis)

ลักษณะพยากรณ์โรคต่างกัน
แก้ไข
Randomization
Concealment

Placebo effect
Co intervention
Contamination
แก้ไข
Blinding

อคติจากการวัด
แก้ไข
Blinding assessor
Objective outcome

ในกระบวนการ Randomization ต้องมั่นใจว่ากระบวนการ แบ่งกลุ่มได้รับการปิดบัง (Allocation Concealment)

วิธีที่ดีและน่าเชื่อถือที่สุด

- randomization จากคอมพิวเตอร์
ส่วนกลาง

พอเชื่อได้บ้าง

- ใช้ซองจดหมายปิด
ผนึก

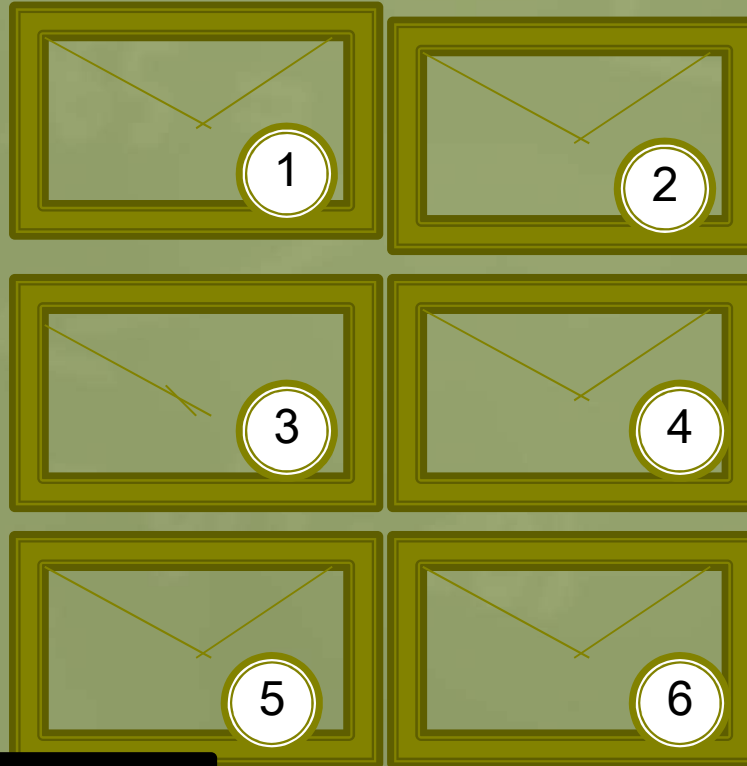
ไม่เรียกว่า randomization เช่น

- วันเดือนปีเกิด, วันดีวันคู่ เป็นต้น

Enveloped Randomization

น้ำขิง
A

น้ำเปล่า
B

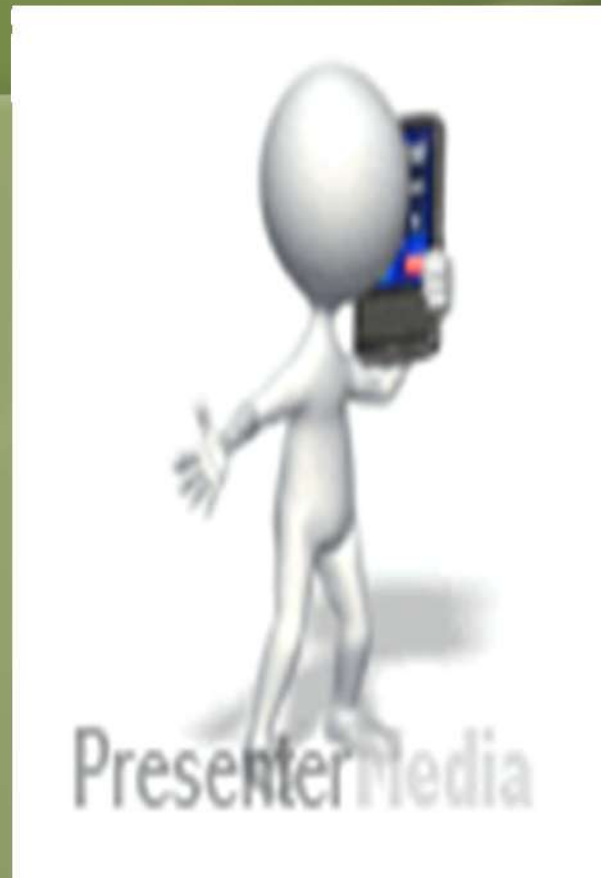

เตรียมซองและ
แบ่งกลุ่ม

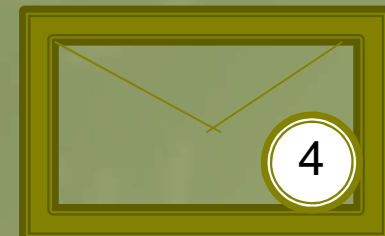
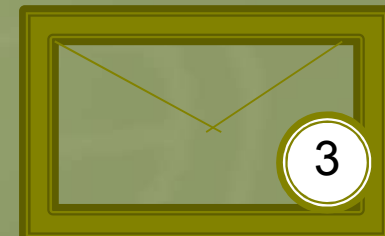
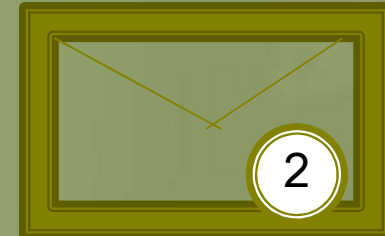
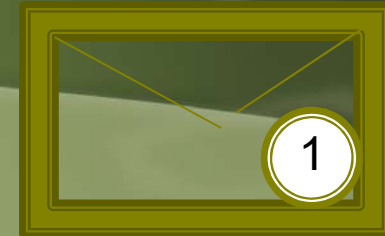
Central Computer Random

กรุงเทพ

หาดใหญ่

การปิดไม่ให้รู้ (Blinding)

- ◎ มีความสำคัญถ้าการวัด outcome เป็นแบบนามธรรม และตัดสินโดยความรู้สึกของ clinician.
- ◎ Double-blind: ปิดสองทาง
  - ผู้ให้การรักษาหรือผู้เกณฑ์ผู้ป่วยมาในงานวิจัย
  - ผู้ถูกวิจัย
- ◎ Triple-blind : ปิดสามทาง
  - ผู้ให้การรักษาหรือเกณฑ์ผู้ป่วยมาในงานวิจัย
  - ผู้ถูกวิจัย
  - ผู้ประเมินผลการรักษา

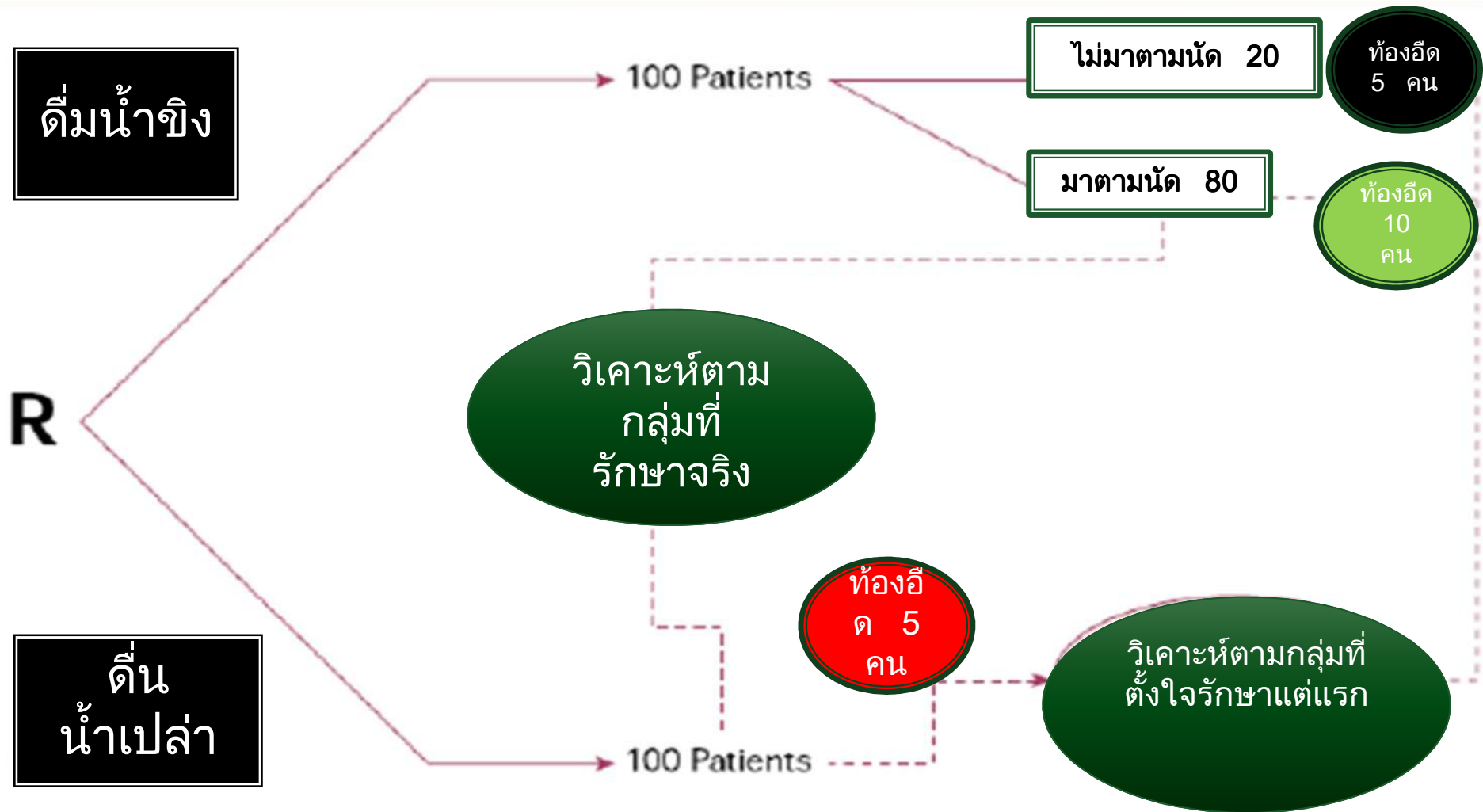
การเฝ้าติดตาม

Losses to follow up – เกิดอคติ ในการแปลผลวิจัยได้

- การ Loss ที่ยอมรับได้ : ไม่มากกว่า 20%
- ควรวิเคราะห์ตามกลุ่มที่ Randomization ไว้แต่แรก (Intension to treat)
- การ Follow up จะต้องยาวนานพอที่จะดูผลทางคลินิก เช่น *1 week* หรือ *1 month* หรือ *1 year*.

การวิเคราะห์ผล เพื่อลดอคติ

เปรียบเทียบการวิเคราะห์ผลแบบ Intention to treat และ การวิเคราะห์แบบ Per protocol

ปัญหาเฉพาะตัวของ RCT

จริยธรรมการแพทย์ (Ethic)

- (1) respect for persons: มีสิทธิที่จะเลือกรับหรือไม่รับการทดลอง (informed consent)
- (2) beneficence: ขยายประโยชน์และลดผลเสียจากการวิจัยให้มากที่สุด
- (3) justice: ความเท่าเทียมในการเข้าถึงประโยชน์ของ intervention / มีการปกป้องกลุ่มอ่อนแอเพราะบาง

ความเป็นไปได้ที่จะให้ intervention หรือการทดลองนั้นเกิดขึ้น

- เช่น การรับประทานเกลือ ก็กับการเกิดความดันโลหิตสูง

ราคาแพง

ใช้บุคลากรจำนวนมาก

ของฝาก

การออกแบบวิจัย

เริ่มให้สอดคล้องกับคำถามวิจัย

เริ่มจากสิ่งที่เป็นพื้นฐานที่สุด ค่อยๆต่อยอดขึ้นไป

เริ่มจากวิจัยง่ายๆไปหายาก

เริ่มจากสิ่งที่เป็นไปได้ และใช้เวลาไม่นาน

เริ่มจากทำไม่เป็นเลย จนกระทั่งชำนาญ

สำคัญที่สุดคือรู้จุดอ่อนจุดแข็งของแต่ละวิธี